RENURE

Productie & gebruik

Biogrondstoffendag Oost-Nederland 2026
5 november 2026, Zwolle

BEON Biogrondstoffen en duurzame Energie Oost-Nederland

provincie Overijssel

1

Inhoud

- Over NCM
- Mest in Nederland
- Over RENURE
- RENURE als oplossing voor de stikstofcrisis?

2

Stichting Nederlands Centrum voor Mestverwaarding

- Onafhankelijk gepositioneerde stichting
  met eigen bestuur en raad van toezicht
- Focus op de volgende taken:
  - NCM als **kenniscentrum**: kennis verzamelen en duiden, vraagbaak e.d.
  - **Afstemming** en samenwerking bevorderen
  - **Agenderen** en activiteiten/projecten initiëren en ondersteunen
- Om te komen tot een duurzame, circulaire, economische en praktisch werkende verwaarding van mest

Gefinancierd door donaties van overheden en uit het agrarische bedrijfsleven

Wikimest

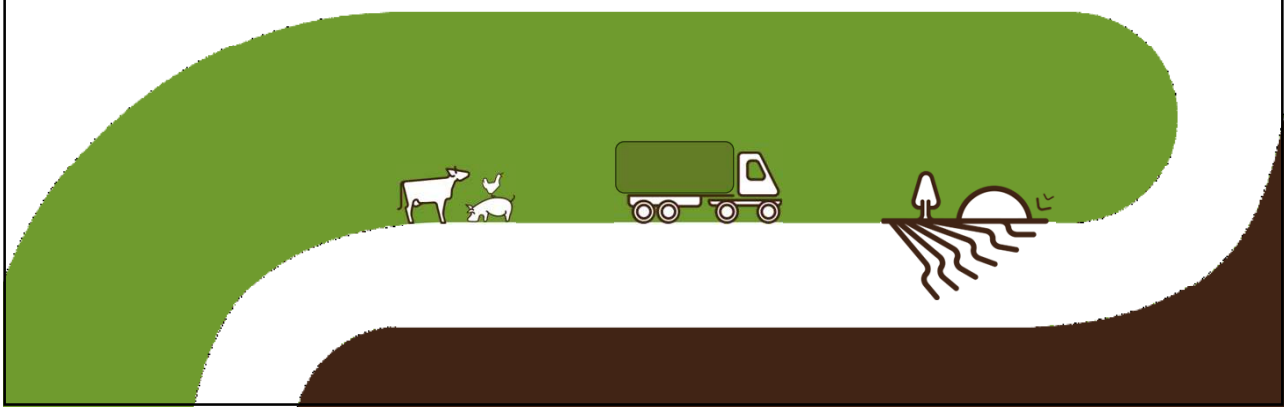

www.mestverwaarding.nl

3

De mestmarkt van Nederland

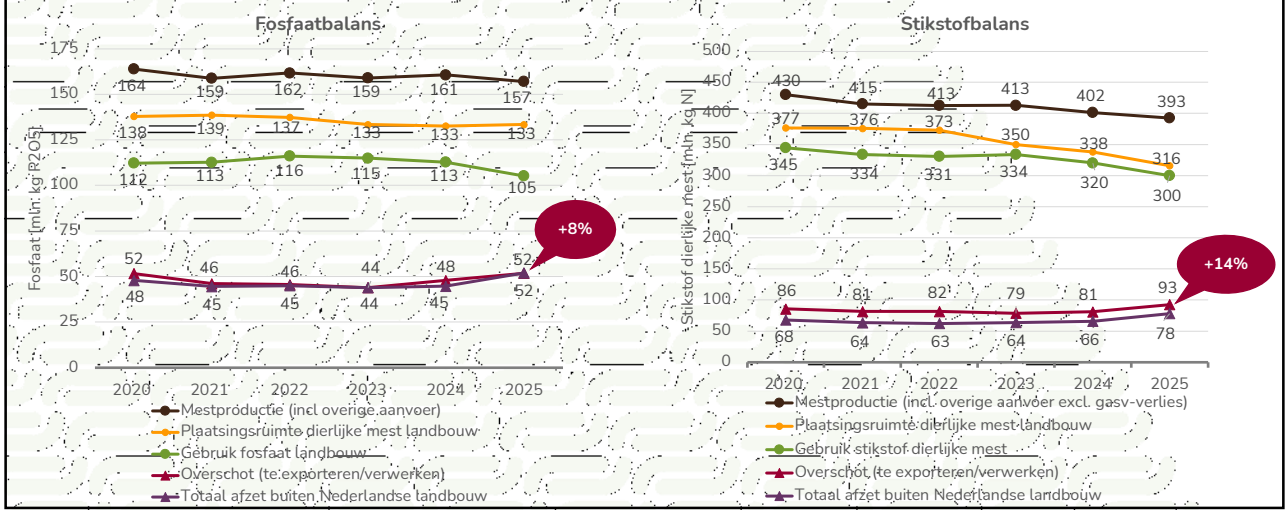

4

Mestbalans 2025

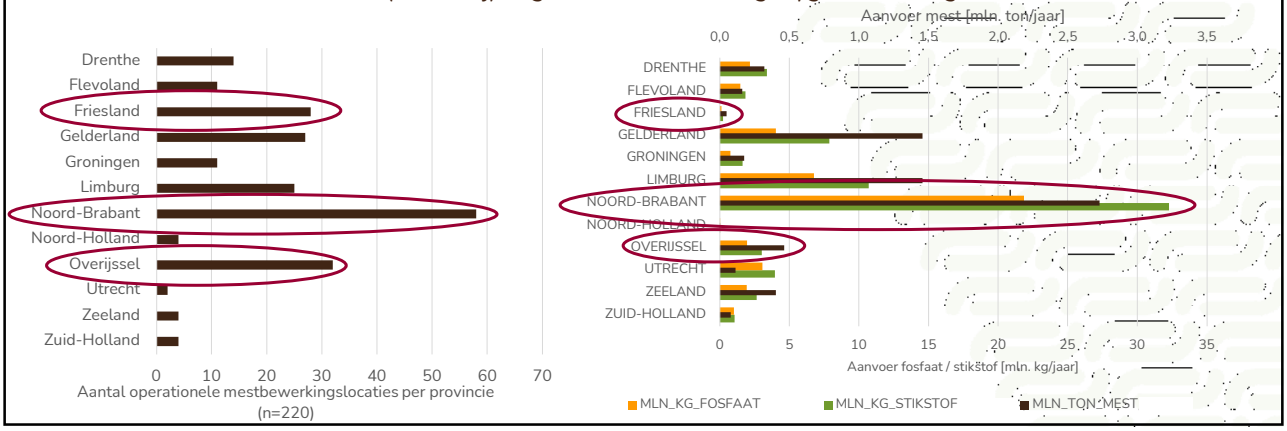
- ~~Mestproductie ↓, maar ook gebruik fosfaat en stikstof ↓~~
- Benuttingsgraad plaatsingsruimte: fosfaat = lager (72%); stikstof = blijvend hoog (95%)

5

Mestbewerkingscapaciteit

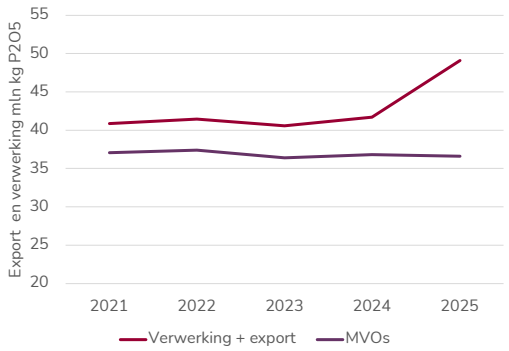
- 2025: 220 installaties; 7,4 mln. ton mestaanvoer, 97% naar intermediairs en 3% naar landbouwbedrijven met mestbewerking
- Totaal vergunde capaciteit: 10,0 mln. ton mest
- Noord-Nederland veel (boerderij)vergisters, met deels ongehygiëniseerd digestaat

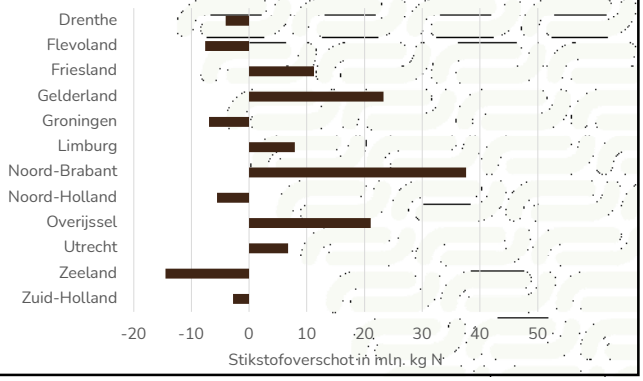

6

Stikstof bepalend voor toename export

- Mestverwerkingsplicht o.b.v. fosfaat lijkt niet langer sturend voor mestexport.
- Afbouw derogatie:
  - → Stikstof vaker limiterend in gebruik Nederlandse landbouw, vooral in melkveehouderij
  - → Hierdoor ook mestoverschot (stikstof) in Friesland
- Mestaanvoer van Noord-Nederland naar landbouw en verwerking in Zuid-Nederland

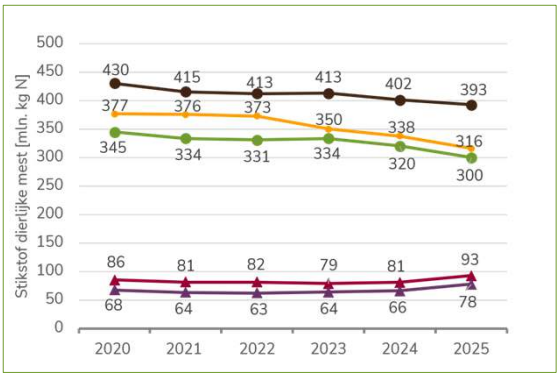

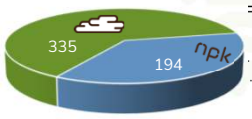
7

Mestbalans stikstof Nederland

- is zwaar uit evenwicht (stikstof)

- Niet plaatsbaar overschot door aangescherpt mestbeleid
- Ook binnenlandse mestafzet wordt veel moeilijker

- Tegelijkertijd wordt ook kunstmest aangekocht

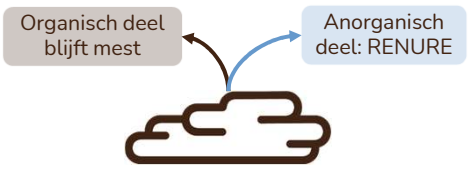
- Het meest voor de hand liggende oplossing is RENURE

8

Wat is RENURE?

(RENURE = REcovered Nitrogen from manURE)

- ‘Kunstmestvervangers’
- Zijn stikstofhoudende fracties uit dierlijke mest die:
  - qua risico op nitraatuitspoeling vergelijkbaar zijn met kunstmest, dus: in de gebruiksnorm ook zo worden beschouwd.

9

Voorwaarden (kort samengevat)

- Maximaal 80 kg N per hectare
  (boven de 170 kg N/ha uit dierlijke mest,
  binnen dezelfde totale stikstofbemestingsnorm)
- Inhoudelijke eisen aan samenstelling
- Verwerkingsstap met drie toegestane technieken:
  - Omgekeerde osmose (mineralenconcentraat)
  - Strippen-scrubben (ammoniumzouten)
  - Struviet
  - Toekomst: dunne fracties digestaat?
- Andere voorwaarden als:
  - Emissiearm opslaan en aanwenden
  - Landbouwkundig correct gebruik (gebruiksnormen)
  - Geen toename omvang veestapel of mestproductie (NUTS 2)
  - Voorspelbare productie, etikettering

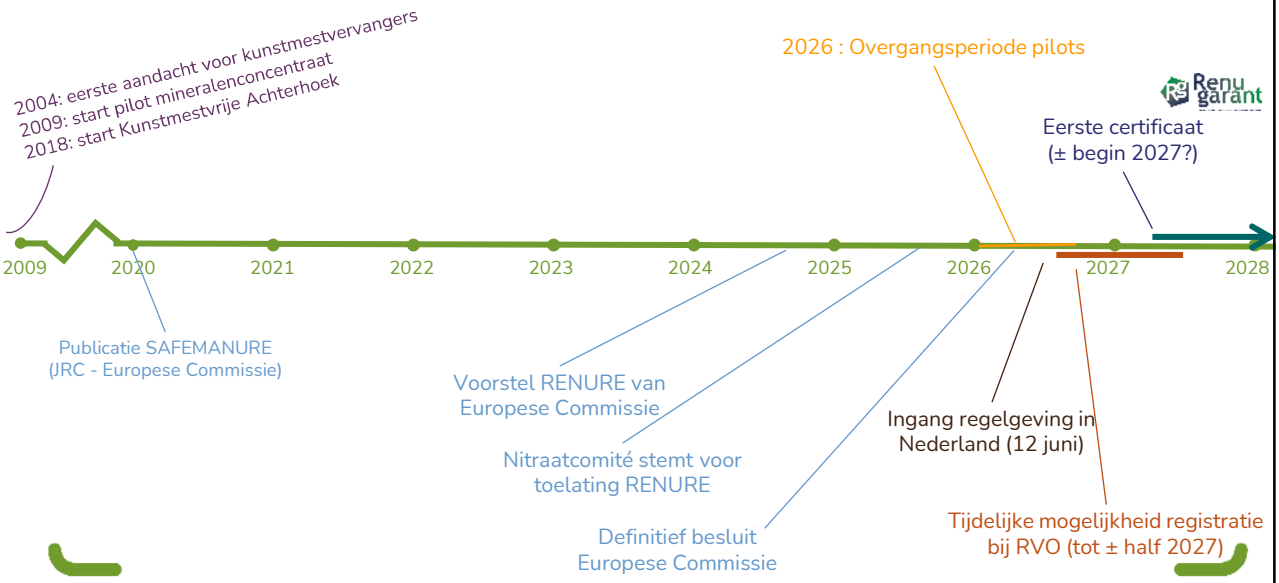
10

Implementatie RENURE in Nederland

- Overige regels: grotendeels als 'reguliere' dierlijke mest
  (opslag, aanwending, transport, rVDM e.d.)
- Alleen producent na erkenning
  (teler: alleen afnemen van erkende producenten)
- Verplicht instrument: certificering Renugarant
  - Boerderijschaal – loonwerkers – mestverwerkers
- Ondersteunend beleid wordt ontwikkeld (vgl. HMV-subsidieregeling)

11

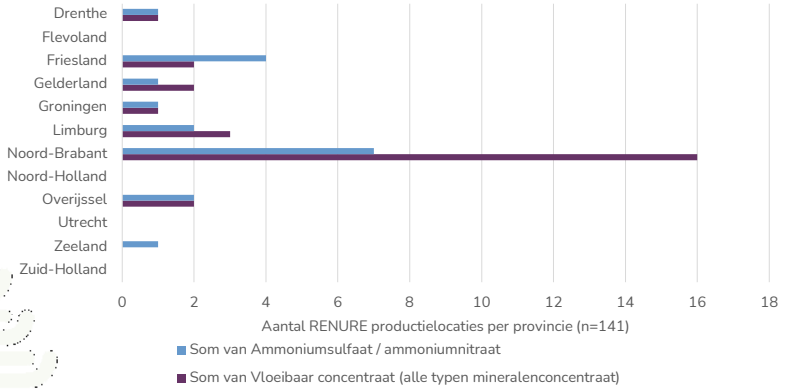
Tijdlijn

12

RENURE-productie

- Productie RENURE 2025: alleen pilot MC (vooral in Noord-Brabant & Limburg) en bij KVA

13

RENURE in Nederland: 10 mln. kg N aan capaciteit

Mineralenconcentraat

- Pilot sinds 2009 (18 deelnemers)
- 27 producenten (mestverwerkers)
- 464.000 ton, 3,2 mln. kg N in 2024 (pilot)
- Capaciteit: 5,8 mln. kg N
- Gemiddeld 6,8 kg N en 0,2 kg P_2O_5/ton
- 'Melkveehouderij-oplossingen' worden momenteel ontwikkeld

Struviet

- Startup Strutec
- Ervaring met dunne fracties en urine CowToilet (beide producten voldoen)
- Verhouding N-P: 1-5 en traag werkende meststof
- (nog?) niet in de praktijk

Strutec

Ammoniumzouten

- ± 15 producenten (mestverwerkers, veehouders)
- Vergunde capaciteit: 1,5 mln. ton mest (3,8 mln. kg N)
- Vaak in combinatie met vergisting
- Daarnaast: 8,7 mln. kg N uit spuiwater luchtwassers

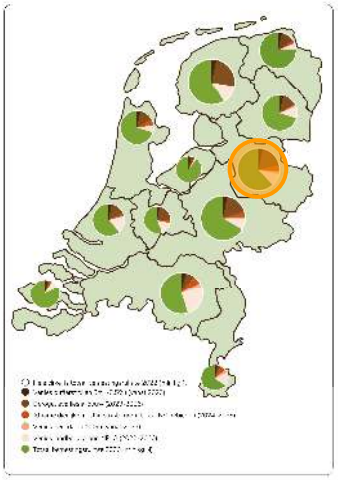
'PPS Reinventing Circular Dairy Farming'

- Onderzoeksvrijstelling voor max. 100 melkveehouders
- met VrijLevenStal, CowToilet of Lely Sphere
- Gedurende looptijd project: 2024-2027 (mogelijk verlenging)
- Productie ±200.000 kg N

14

Kan RENURE significant bijdragen aan verbeteren van de mestbalans?

Hoe zit dat in provincie Overijssel?

15

Dank voor uw aandacht!

Nicky Kamminga
+31 6 53791912
nicky.kamminga@mestverwaarding.nl

BEON Biogrondstoffen en duurzame Energie Oost-Nederland

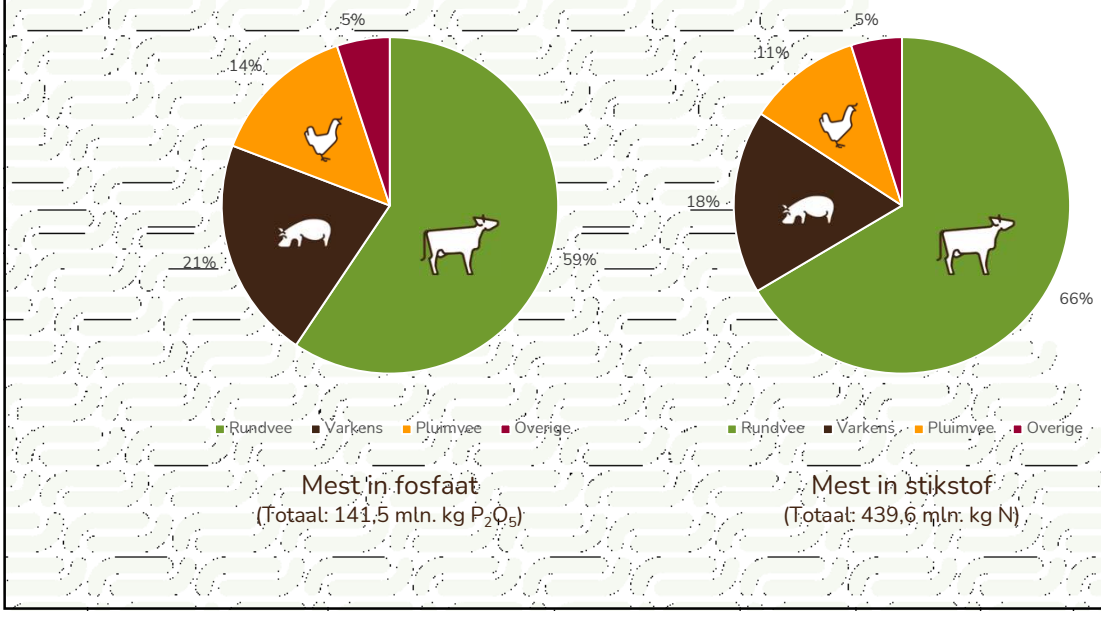
provincie Overijssel

18

Extra dia's

19

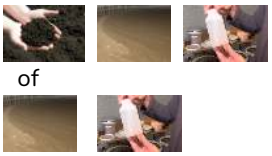
Mestproductie in Nederland

20

Is RENURE een antwoord op de stikstofcrisis?

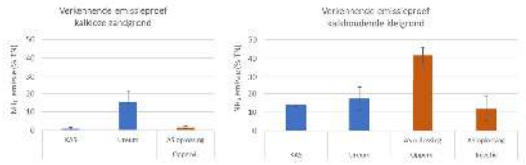
of

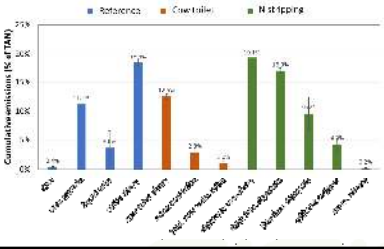
- ‘Strippen-scrubben’

- ‘Omgekeerde osmose’

21